

DIỄN ĐÀN KINH TẾ SỐ VIỆT NAM 2018

HỆ SINH THÁI NGUỒN MỞ Ở VIỆT NAM

NGƯỜI TRÌNH BÀY: LÊ TRUNG NGHĨA

BAN TƯ VẤN PHÁT TRIỂN GIÁO DỤC MỞ

HIỆP HỘI CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC VÀ CAO ĐẲNG VIỆT NAM (AVNUC)

Email: letrungnghia.foss@gmail.com

Blogs: <http://vn.myblog.yahoo.com/ltnghia>
<http://vnfoss.blogspot.com/>

Trang web CLB PMTDNM Việt Nam: <http://vfossa.vn/vi/>

HanoiLUG wiki: <http://wiki.hanoilug.org/>

Nội dung

1. Hệ sinh thái (HST) phần mềm tự do nguồn mở (FOSS)
2. HST NGUỒN MỞ khác FOSS
 - TRUY CẬP MỞ
 - GIÁO DỤC MỞ/OER
 - DỮ LIỆU MỞ
 - KHOA HỌC MỞ

Tài liệu này mang giấy phép [Creative Commons Attribution v4.0](http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/).
Bạn được trao các quyền để sử dụng, chia sẻ, sao chép, phân phối, phân phối lại, áp dụng, pha trộn, tùy biến và xây dựng dựa trên các tư liệu của nó, kể cả thương mại hóa, miễn là bạn ghi nhận công (các) tác giả gốc ban đầu của tài liệu.
Một bản sao giấy phép này có tại: <http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>.

Hệ sinh thái FOSS

Nguồn: Cenatic, 2010: *Báo cáo tình hình Quốc tế về PMNM 2010*, trang 91

Cộng đồng và hệ sinh thái FOSS

Sơ lược lịch sử:

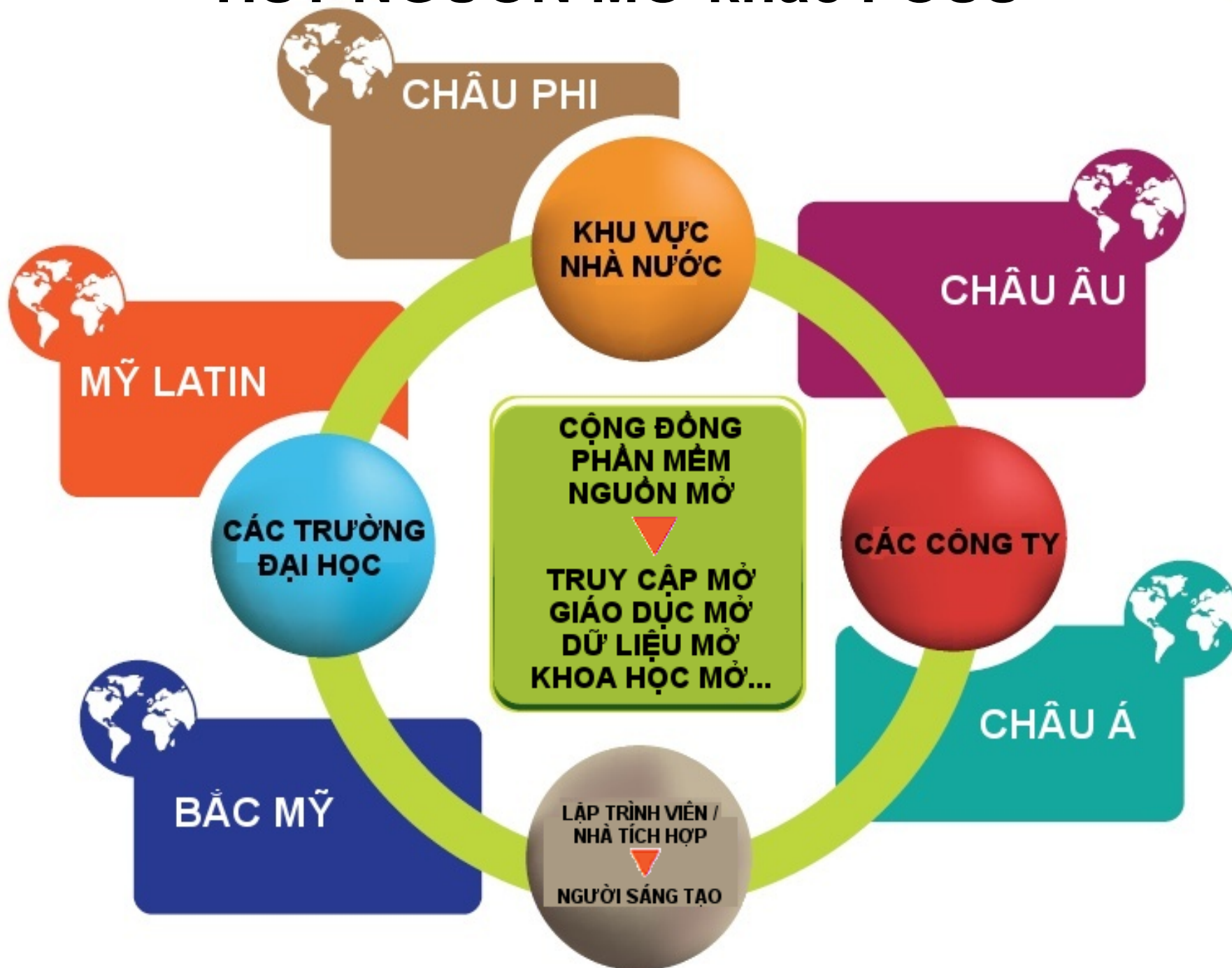
- Cuối những năm 1990: Nguồn mở vào Việt Nam
- Năm 2000: Hội thảo toàn quốc lần thứ nhất về FOSS
- Trước 2015: Mọi hoạt động xoay quanh FOSS, với các thăng - trầm
- 2012: CLB Phần mềm Tự do Nguồn Mở Việt Nam (VFOSSA) ra đời.
- Nhiều cộng đồng với các dự án FOSS khác nhau.

Các bên tham gia trong HST nguồn mở cho tới nay:

- Nhà nước: Bộ KH-CN - Bộ TTTT - Bộ GDĐT, các cơ quan khác
- Một số đại học có đào tạo về FOSS, chủ yếu về ngôn ngữ lập trình
- Cung cấp dịch vụ FOSS: Không nhiều công ty, chủ yếu từ VFOSSA;
- Phát triển đúng mô hình FOSS: hiếm, nhiều hơn chỉ từ 2016 trở đi
- Lập trình viên/nhà tích hợp hệ thống FOSS: không nhiều, khó tìm.
- Hợp tác với các cộng đồng FOSS quốc tế: hiếm, gần đây tốt hơn.

HST FOSS: Đủ các thành phần tham gia, dù phát triển chưa mạnh.

HST NGUỒN MỞ khác FOSS

Hệ sinh thái nguồn mở lan rộng sang các lĩnh vực MỞ khác FOSS.

HST NGUỒN MỞ khác FOSS

Sơ lược lịch sử:

- Từ 2014: Khái niệm OER được giới thiệu rộng khắp trong giới thư viện, dù OER/OCW vào Việt Nam từ rất sớm, giai đoạn 2005-2008.
- 2014: Khái niệm Dữ liệu Mở (Open Data) tới Việt Nam với sự giới thiệu cuốn Sổ tay Dữ liệu Mở v1.0.0 của Quỹ Tri thức Mở.
- 2016: Khái niệm Truy cập Mở được đưa ra thảo luận rộng trong hội thảo 'Truy cập mở thông tin: Động lực phát triển bền vững' do Khoa TT-TV ĐH KHXHNV - ĐHQG HCM tổ chức ngày 21/10.
- 2016: Khái niệm Khoa học Mở được giới thiệu trên mạng thông qua các bản dịch từ các tài liệu của Ủy ban châu Âu.
- 2018: Khái niệm Giáo dục Mở được đưa ra thảo luận rộng trong hội thảo do AVNUC tổ chức ngày 16/05 dù đã được nêu trong Nghị Quyết 29-NQ/TW ngày 04/11/2013.

Tóm lược: Các khái niệm NGUỒN MỞ khác FOSS là rất mới ở VN.

TRUY CẬP MỞ

Các hoạt động:

- Truy cập mở thường đi kèm với Giáo dục Mở/OER và Dữ liệu Mở
- **Nổi bật:** Dự thảo **Luật Thư viện** với ‘**Truy cập mở**’ trong một số Điều khoản - đang trong giai đoạn góp ý để trình ra Quốc hội.
- Các hội thảo góp ý cho Dự thảo Luật
- Các hoạt động nâng cao nhận thức, các tập huấn về tìm kiếm và sử dụng OER cho toàn bộ hệ thống thư viện các tỉnh.

Các bên tham gia cho tới nay:

- Nhà nước: Bộ VH-TT-DL, Vụ Thư viện; hệ thống thư viện các tỉnh
- Các bên tham gia khác có liên quan được nêu trong phần về Giáo dục Mở/OER.

Tóm lược: Chính sách với truy cập mở được khởi động dù chưa có chính sách riêng cho Truy cập Mở.

GIÁO DỤC MỞ/OER

Các hoạt động: hầu hết từ 2015 cho tới nay

- Tạo/nâng cao nhận thức, tập huấn tìm kiếm, sử dụng và tạo lập OER: hàng chục hội thảo, tập huấn về GDM/OER từ 2015 cho tới nay, nhiều nhất trong khối các thư viện đại học.

- **Nổi bật:**

- * Dự thảo Luật Giáo dục với ‘Hệ thống Giáo dục Mở’ được đưa vào - đang trong giai đoạn góp ý ở Quốc hội.
- * Các hội thảo Quốc tế về OER do ĐH KHxHNV – ĐHQG Hà Nội (Khoa TT-TV) chủ trì vào các năm 2015-2016-2017.
- * Hội thảo Quốc gia Giáo dục Mở... do AVNUC tổ chức 16/05/2018
- * Hội thảo Giáo dục Nghề nghiệp Mở... do VVTA tổ chức 3-5/10/2018
- * Dự kiến xuất bản ‘Sổ tay Giáo dục Nghề nghiệp Mở’ trong 2018.
- * Hội thảo Giáo dục Nghề nghiệp Mở... do Cục Việc làm, Bộ LĐ-TB-XH sẽ tổ chức 22/11/2018
- * Hội thảo do VACC sẽ tổ chức tháng 1/2019 dự kiến có nội dung Giáo dục Mở/OER cho các trường Cao đẳng Cộng đồng.

GIÁO DỤC MỞ/OER

Các bên tham gia cho tới nay:

- Nhà nước: Bộ GDĐT (Luật Giáo dục), Bộ VH-TT-DL (Luật Thư viện), Bộ LĐ-TB-XH
- Đại học: Thông qua các hiệp hội ngành nghề:
 - * Liên chi hội Thư viện Đại học Khu vực phía Bắc (NALA) và phía Nam (VILASAL) thuộc Hội Thư viện Việt Nam (VLA).
 - * AVNUC: Hiệp hội các trường đại học và cao đẳng Việt Nam
 - * VVTA: Hiệp hội giáo dục nghề nghiệp và nghề công tác xã hội VN
 - * VACC: Hiệp hội Cao đẳng Cộng đồng Việt Nam
 - * FISU: Câu lạc bộ Khoa - Viện - Trường CNTT-TT, trực thuộc Hội Tin học Việt Nam (VAIP) - Trong kế hoạch hành động của FISU có nội dung phát triển nguồn học liệu mở (OER).
- Công ty cung cấp dịch vụ GDM/OER: rất ít, đều từ VFOSSA (VAIP).
- Người tạo lập, phát triển OER và/hoặc thực hành GDM: ~ chưa có.

Tóm lược: HST GDM/OER & Truy cập Mở chỉ mới ở giai đoạn sơ khai.

DỮ LIỆU MỞ

Các hoạt động:

- **Nổi bật:**

* **itrithuc** - Hệ tri thức Việt Số hóa, có mục '**Dữ liệu Mở**' - do Bộ KH-CN chủ trì. Có sự quan tâm của lãnh đạo Chính phủ.

* Xây dựng khung pháp lý cho dữ liệu mở - do Bộ TTTT chủ trì, hiện đang trong giai đoạn tổng hợp nghiên cứu, đề xuất lên Chính phủ - nhiều cuộc họp, khảo sát với nhiều bên, bao gồm cả từ WB.

- Dữ liệu mở được nói tới trong các hội nghị, hội thảo.

Các bên tham gia cho tới nay:

- Nhà nước: Bộ KH-CN, Bộ TTTT và các bộ khác

- Đại học: Đại học Quốc gia Hà Nội (hơn 10.000 bộ dữ liệu)

- Công ty: Các công ty tham gia xây dựng hạ tầng cho itrithuc

- Người tạo lập dữ liệu mở: từ các bộ được nêu ở trên, chưa có các số liệu những người sử dụng tùy biến sửa đổi các dữ liệu đó.

Tóm lược: Khung chính sách dữ liệu mở đang trong giai đoạn hình thành. HST dữ liệu mở ở giai đoạn sơ khai.

KHOA HỌC MỞ

Các hoạt động:

- Các bài báo, bản dịch, được đăng tải trên mạng.
- Khái niệm được đưa vào trong các hội thảo về GDM/OER, truy cập mở hoặc dữ liệu mở.

Tóm lược: Hầu như chưa hiện diện ở Việt Nam.

MỘT SỐ LƯU Ý

- Các thông tin và hoạt động được nêu trong tài liệu này liên quan tới hệ sinh thái NGUỒN MỞ ở Việt Nam là chưa toàn diện và chưa vét cạn.
- VFOSSA là tổ chức tham gia vào hầu như tất cả các hoạt động có liên quan tới NGUỒN MỞ ở Việt Nam được nêu trong tài liệu, bao gồm các hoạt động liên quan tới FOSS từ khi thành lập (2012) cho tới nay, đặc biệt là các doanh nghiệp là **các thành viên tập thể của VFOSSA.**

Cảm ơn!

Hỏi đáp

LÊ TRUNG NGHĨA

Email: letrungnghia.foss@gmail.com

Blogs: <http://vnfoss.blogspot.com/>

<http://letrungnghia.mangvn.org/>

Trang web CLB PMTDNM Việt Nam: <http://vfossa.vn/vi/>

HanoiLUG wiki: <http://wiki.hanoilug.org/>